

"Stajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo : za celo leto 4 krome, za Ogrsko 5 K 50 vin, za celo leto ; za Nemčijo stane za celo leto 6 krom, za Ameriko pa 8 krom; za drugo inozemstvo se računa naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je platiči naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravništvo se nahajata v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Štev. 52.

v Ptuju v nedeljo dne 26. decembra 1915.

XVI. letnisk.

Stajerc

Slava Tebi, Io si naslovete ljubil

,Kmečki stan, sračen stan!

Minula vrsta je stoletij,
odkar rodilo dete se.
ki odrešilo je ves svet . .

Iz neba je prihajal glas,
lepote bajnokrasne glas,
ljudem obljubo je prinašal,
da večni bode mir člo-
veštva,
ki dobrega je vedno srca.

Ljubezen se rodila je,
ki bila je neznana svetu
paganskih Šeg in ver in
zmot,
ki je človeštvu dvigala
navzgor v višave solinca,
navzgor v čistost mišljenja
navzgor v svetove druge
in v nade krasne in nes-
končne.

**Minula vrsta je stoletij,
odkar rodil se Jezus je . .**

**Božični dnevi letošnji
pa so samotni, solz so
polni
in grenki so in žalostni,
obupani in temni. temaj...**

Ti smrečica božična mala,
pač svetiš nam v zelenju svežem,
pač te krasijo biseri
in pozlačena jabolka
 in svečice in angelji
 in kras otroški ves kot nekdaj —

A glej otroka, glej mu v
oko,
ki solzno je, prestrašeno,
ki kliče tiho po očetu,
po bratu, po vojakih
naših . . .

Kje ste? Kje ste? . . .
V grobovih tujih,
v streških jarkih,
v zraku in na sinjem
morju.
v bolnišnicah — —

Kje ste? Kje ste? . . .
Še gorko puško v roki
trdni
stojimo mi očetje, bratje,
in branimo domovje svoje,
prelivamo pretoplo kri!

Kdaj pride zopet glas iz
neba,
ki mir in ljubav nam do-
nese,
ki nam obljudlja rajske
čase,
ki nas dviguje v viso-
čine?

Ti Jezus si rodil se danes,
mi otročiči molimo:
„Daj ljubi naši domovini,
daj Božič ji,
daj mir nam vsem
in vsem ljubezen . . .“

Straschill'ova grenčica in zelenjave povroč
moč in je vsled tega pri večjem telesnem naporu

neobhodno potrebna.

Zato jo je priporočati sleti na turiste, lovce vojaka,
romarje itd.

Svetovna vojska

Več kot 70.000 mrtvih in ranjenih Italijanov. — Zmagovito naše prodiranje na Črnogorskem. — Srbsko divjaštvu napram našim vjetnikom.

— Velika turška zmaga na potoku Galipoli.

V 4 dneh čez 13.800 Srbov vjetih.

(Avstrijsko uradno poročilo od sobote.)

K.-B. Dunaj, 18. decembra. Uradno se da ne razglaša:

Italijansko bojišče. Na Tirolskem zavrnile so naše čete severno doline Sugana, več sovražnih napadov na Collo. V dolini Flitscha se je Italijane zopet v enih najprednejših postojank napadelo. Gorica je bila mimogred pod težkim ognjem.

Južno-vzhodno bojišče. Prostor južno-vzhodno ob Bjelopolju se je od sovražnika izčistil. Število pri zavzetju tega mesta v našem roku padib vjetih zvišalo se je na 1950 mož. Ena naših divizij pripeljala je v severno-vzhodni Črnigori v zadnjih štirih bojnih dneh skupno 13.500 vjetih.

Namestnik generalstabnega čefu:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 18. decembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Sovražni letalci so izvrnili na Metz napad, pri čemer je bil mestni muzej težko poškodovan; v ostalem ni bilo nobene škode povzročene.

Vzhodno bojišče. Število med jeseni Narosz in Miadziol pripeljanih vjetih zvišalo se je na 2 oficirja in 235 mož.

Balkansko bojišče. Pri boju na Bjelopolju se je skupno 1950 mož, med njimi malo število Črniorcev, vjelo. Pokrajina severno-vzhodno Tar je navzdol od Mojkovaca je običeno od sovražnika. Avstro-ogrskičem delatno je v naprejnih bojih zadnjih petih dñi v tej pokrajini čez 13.500 vjetih v roke.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 19. decembra. Uradno se danes razglaša:

Rusko bojišče. Mestoma topovski boj.

Italijansko bojišče. Položaj je nespremenjen. Na severni plavi Monta San Michele bila sta v vzhodnih vrhov dva posamezna sunka italijanske infanterije zavrnjena.

Južno-vzhodno bojišče. Zasedovalni boji na Črniorskem se ugodno razvijajo. Vjeli smo včeraj 800 Srbov in Črniorcev. — Pri boju s Gračorci se je zgodilo, da nam je sovražnik — ki je delal, kakor da bi se hotel udati — z dvignjenimi rokami in višenjem z robci nasproti tekel ter tako povzročil, da smo mimogrede ogenj vstavili; potem pa je naše čete v neposredni bližini z ročnimi granatami pridel obmetavati. Samoumevno je, da so bile take sramotne vojne

zvijače primerno ostro kaznovane in da se bodo pri ponavljanju i zanaprej zgodi.

Namestnik generalstabnega čefu:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 19. decembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Mesto Metz bilo je ponodi ob sovražnih letalcev zopet napadeno. Napravilo se je le skodo na stavbeh.

Vzhodno bojišče. Manjši ruski oddelki, ki so poskušali na raznih krajin priti do naše čete, bili so zavrnjeni.

Balkansko bojišče. Pri Mojkovcu in Bjelopolju se je zopet okoli 700 Srbov in Črniorcev vjetih.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 20. decembra. Uradno se razglaša:

Rusko bojišče. Nobenih posebnih dogodkov.

Italijansko bojišče. Na celih fronti zmerno artiljerijsko delovanje, ki je postal le v pokrajini Chiese in pri Col di Lana bolj intenzivno.

Južno-vzhodno bojišče. Čete generala pl. Kővese vzele so v nasoku načeno izgrajene sovražne postojanke ob košču Tare južno-vzhodno od Bjelopolja in pri Gedarski severno Berane. V boju ob Tari se je zamenjalo 3 pogorske kanone, 2 poljski kanoni in 1200 pušk.

Namestnik generalstabnega čefu:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 20. decembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Ogenj naših obrežnih baterij preprodil je sovražne monitorje, ki so včeraj popoldne Westende obstreljevali. Ob fronti se je zgodilo poleg živabnega artiljerijskega delovanja več uspešnih razstrebl naših čet. Ena naših letalnih brodov je napadlo je kraj Poperinge, v katerem se stika veliko število sovražnih zvez. Pri Brügge je ustreljeno se je neki sovražni dvokrovnik. Letalci so mrtvi.

Vzhodno bojišče. Položaj je nespremenjen.

Balkansko bojišče. Pri boju severno-vzhodno Tar se je, kakor se zdaj poroča, 3 pogorske in 2 poljske topove zamenjalo. Včeraj so se vrtili pri Mojkovcu nadaljnji za avstro-ogrskičete ugodni boji. Pripeljalo se je več sto vjetih. Od nemških in bolgarskih armadnih delov nič norega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od terka.

K.-B. Dunaj, 21. decembra. — Uradno se danes razglaša:

Rusko bojišče. Nasproti Basalawki ob Styri bil je neki ruski poizvedovalni oddelek raspršen. Drugače mestoma topovski boj.

Italijansko bojišče. Artiljerijski boji ob tirolski južni fronti trajajo naprej. Dve italijanski kompaniji, ki ste poskusili ponodi proti Montu San Michele vzhodno, bili sta uničeni.

Južno-vzhodno bojišče. Zasedovalni boji proti Črniorcem vodili so včeraj zopet do zavzetja z nasokom neke sovražne postojanke severno od Berane. Naše čete so v zadnjih dveh dneh okoli 600 sovražnikov vjele.

Namestnik generalstabnega čefu:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od terka.

K.-B. Berlin, 21. decembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Zapadno od Hulucka vzel je oddelek neko angleško „sapper“ in je zavrnjal en ponocni protinapad. Na mnogih krajih fronte živabna artiljerijski boji. Nobenih pomembnih dogodkov.

Vzhodno bojišče. V noči od 19. na 20. decembra je neki naprej potisnjeni ruski oddelki blizu pred našo fronto ležeče posetno Dekši (južno-vzhodno od Widawy) zasedeli. Včeraj bil je zopet prepoden Jazivo jezero. Wygonowskoje in pri Kosinechnowki (južno-zapadno od Czartoryska) bili so sovražni poizvedovalni oddelki zavrnjeni.

Balkansko bojišče. Položaj je v splošnem nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Turška zmaga v Dardanskah.

K.-B. Konstantinopol, 20. decembra. Porodevalec „Agentaro Milie“ ob Dardanskah poroča: Od včeraj sem se na vseh oddelkih fronte besno boril. Naše čete pritele so pri Anaforti in Aribornu s splošnim napadom. Sovražnik izvršil je, da bi na ta napad odgovoril, pri Sedilbahru protinapad, katerega so naše čete pod jugubami za sovražnika zavrnile. Naše čete so vsele važne sovražne postojanke pri Anaforti in Aribornu. Naš krepki artiljerijski ogenj povzročil v vrstah sovražnika težke izgube. Naši hrabi rojaki, ki so že mesec sem na to ofenzivo čakali, kažejo pri vzbarnih napadih proti sovražnim strelskim jarkom ob čudovanju vredno vnetost in poštovljnost. V kratkem času bodejo pri Anaforti in Aribornu le še sovražni mrlči.

Neko nadaljnjo poročilo istega porodevaleca pravi: Pognali smo sovražnika pri

Anafor
v beg. 1
do mor
Huda me
da bi za

Trpljeni

C. k
časnikar
stopanj
Srbiji, so
mernih v
so Srbij
postopali,
redno klic
katerema
deloma o
jala srba
nja do b
Par pose
slednjih i
povedn
negotinak
Bili so t
holničnic
sili, da i
mrvnšči
pokopali,
poskrbel,
za to se
videl, ka
sten na
sija v E
tih časih
v jarek.

iz Proku
nega polj
se pritož
Neki sen
vide bosonoge
se je naš
je pribli
so mnogi
viak kog

z vod
v z
Z os
ralstov
ob reki

z vod
v z
Z os
ralstov
ob reki

z vod
v z
Z os
ralstov
ob reki

z vod
v z
Z os
ralstov
ob reki

z vod
v z
Z os
ralstov
ob reki

z vod
v z
Z os
ralstov
ob reki

z vod
v z
Z os
ralstov
ob reki

z vod
v z
Z os
ralstov
ob reki

z vod
v z
Z os
ralstov
ob reki

z vod
v z
Z os
ralstov
ob reki

z vod
v z
Z os
ralstov
ob reki

z vod
v z
Z os
ralstov
ob reki

z vod
v z
Z os
ralstov
ob reki

z vod
v z
Z os
ralstov
ob reki

se je v za
Po stroku
no sedaj,

Anaforti in Aribarnu popolnoma v beg. Naši vojski dospeli so pri Aribarnu do morja. Plen je neizmerno velik. Huda moga je dovolila sovračniku beg, bres da bi zapustil večjo število vjetih.

Trpljenje avstrijskih vojnih vjetnikov v Srbiji.

C. kr. korespondenčni urad poroča iz vojnotiskarskega atana: Vesti, ki prihajajo o postopanju z avstro-ogrskimi vojnimi vjetniki v Srbiji, so grozne. Potokolarične izpovedi posameznih vojnih vjetnikov soglasno zatrjujejo, da so Srbi še nini kar najbolj suroro in brutalno postopali. Skoraj vse pripovedujejo, da so bili redno klefutani in tepeči. Če se je prmanjanje, kateremu so bili izpostavljeni naši vjetni vojni deloma opraviti z bedo, v kateri se je nahajala srbska armada, kaže vendar nadin postopanje do bestjalnosti razvito neuampiljeno. Srbov. Par posebno gribiš sločajev je razvideti in naslednjih izpovedi. Eden izmed vojnih vjetnikov pripoveduje: Dne 15. januarja 1915 sem našel na negotinakem pokopališču 3 popolnoma negre ljudi. Bili so to ogrski vojniki, ki so ležali v bližnji kotešnicni na legarju in o katerih so Srbi misili, da so že mrtvi. Prepeljali so jih zvezcer v mrtvašnico, ker pa je bilo že temno, jih niso pokopali. Ponosni mraz jih je vzbudil in jas sem poskrbel, da so se vrnili v bolnišnico. V sehnalo za to sem dobil 25 udarcev. V Prokuplju sem videl, kako se je sgrudil neki poročnik nevesen na tla. Revnatelj zavarovalne družbe „Rouge“ v Belgradu, ki je spremjal transport vjetnikov, je poročnika zgrabil ter ga vrgel v jarek. — Neki poteč izpoveduje: Pri odhodu iz Prokuplja je dal stotnik Vojnovič nekega bolnega poljskega vojaka prebosti. Vjetniki, ki so se pritožili, da ne dobe kruha, so bili tepeči. — Neki drugi vojak je izpovedal: Pri Krusevcu sem videl transport vjetnikov, kateri so deloma boeno po gnali po telesniški progi. Transport se je nahajjal še na telesniškem mostu, ko se je približal viak. Ko so vjetniki zagledali viak, so mnogi poskakali v vodo ter vtonili. Ali je viak koga povzsil, tega ne vem. — Neki na-

rednik je dal na zapisnik: Pri odhodu iz Niša sem ostal kot bolnik v mestu. Kot nadzorni podčastnik je ostal pri nas narednik Arandjel Živkovč. Ta je nekega avstro-ogrskega vojnega vjetnika, ki se je hotel skriti, ustrelil ter vrgel truplo v Nišavo. Umorjeni je bil inženir. Drugi dan je imenovan narednik ubil na isti nadin nekega drugega vjetnika ter se je potem še bahal, da vedno storil tako, ako se mu kdo noče vkloniti. — (In pri nas? Vojni vjetniki divijo pri nas, kakor da bi bili na podčincih. Nas pa imenjujejo „barbare“. Op. urad.)

Grezevite italijanske izgube.

Vojni poročevalci lista „A z E s“ na italijanskem bojišču poroča nove posameznosti o Sočini in bitki in poše:

Cadornovo sledi glavnemu principu Joffra: Velika artiljerijska priprava in potem množinski napadi infanterije. Pri zadnjih napadih bilo je udeleženih od italijanske strani o koli 400.000 pušč. Artiljerija je bila podvojena, po rabljajo se tudi parničke kanone in topove najteškejšega kalibra soper našo 80 kilometrov dolgo fronto. Šestih dan so Italijani še dobro zaledi; prideli so z najgroznejšo iznajdbo sestorne vojne — z bobenskim ognjem. Italijani so oddali vsak dan 45.000 do 60.000 strelov na naše postojanke. Bilo je za nas odrešenje, ko so sovračni kanoni konečno ob možnosti in so se prideli gibati sovračne divizije proti našim regimentom. Dva tedna naprej sledil je ponoc pri jutranjem mraku en na val drugemu, skoraj brez odmora. Porabilo se je vse mogčejo bojne metode. Neverjetno se dozvede, pa je vendar dejstvo, da so dočitali Italijani najkrvavejše izgube, kadar so samogli vletiti v posamezne naše jarke. Sosedne postojanke so je namreč potem s traversami začancalo in naša artiljerija zaprla je s bitrim ognjem zasedene partie, tako da rezerve sovračnika niso zamegle prineseti ne municijske, ne provijantske. Sovračnik nahajal se je v naših postojankah kakor v ječi. Na ta nedan se je 90 procentov italijanskih bataljonov uničilo, ostalih 10 procentov pa vjelo. Izgube Italijanov so grozovite.

Ogrski ministarski predsednik s trajanjem vojne.

K. B. Budimpešta, 20. decembra. V današnji seji magistrske zbornice povzel je ministarski predsednik grof Tisza besedo in dejal: Ne mi smo to vojno izvali, ne mi bodoemo v miru živeli sosedne oropati, ali mi bodoemo to nam veljeno vojno do konca izvajevali. Kako dolgo bude vojna trajala, je od tistega odvisno, kijo je povsročil. Mi bodoemo vojno nadaljevali, da zagotimo svojo varnost in neodvisnost soper napade v bodočnosti in tako dolgo, dokler ne bodojo naši sovračniški izpovedi, da svojih sebičnih ciljev ne bodojo dosegli. Naša smaga odpravi na bodočnost nevarnost motenja miru; smaga četverosteno pa bi bilo vedno ogroževanje miru. (Živahnno odobravanje.)

Izgube sovračnih trgovinskih mornaric.

K. B. Berlin, 20. decembra. Listi objavljajo seznamek, glasom katerega se je od začetka vojne pa do konca novembra skupno 734 sovračnih trgovinskih ladij s skupno vsebino 1,447.628 ton potopilo. Od teh odpade na izgube vselej podmorskih čolnov 568, vselej min 93 in vselej drugih vojnih dogodkov 73 ladij. Od potopljenih ladij pripadal je 624 angleškemu trgovinskemu brodovju.

določena le omejena množina moka, izdelovanje ednakostavnih, na sladkorju bogatih pogač priporočati, ker je sladkor, ki ga imamo v obilici, ne samo najboljše nadomestilo za pomanjkujočo mast v izreji, marveč je z ozirom na redilno vrednost celo cenejši nego fina moka. Pečite torej pogače po

Kje je angleška mornarica?

K. B. Berlin, 19. decembra (W.-B.) Deli našega brodovja iskali so v zadnjem času v Severnem morju po sovračniku in so krišarili potem v nadzirovanje trgovine v Skageraku. Pri temu se je 52 čolnov preiskalo. En parnik a prepovedanim blagom se je vjelo. V vsuem tem času se niso angleške pomorske vojne sile nikjer pokazale.

Mornarsko poveljništvo.

Sila Avstrije nepotrta.

Neki vojaški strokovnjak opisuje v petorškem listu „Rječ“ vojaško silo Avstrije in Nemčije ter podpira svoje tozadovne trditve s sledenim: Ruski car je dejal v Rigi, da je sovračnik „jako moden“. Na Balkanu sta se smanjeno bojevali Avstrija in Nemčija s četami, katere so stale že letos poleti v boju z ruskimi četami. Na zapadu in ob naši fronti je sovračnik stanoviten, da večkrat celo kaže duha prav krepke ofensive. Nemci in Avstrije so povsod, kakor poročajo očitve, močni. Pri Drinsem se je izkazala nemška artiljerija kot celo vstrajna. Ob reki Styr je rasvidno iz poteka bojev, kako močna in neslomljena je še sila Avstrijev.

Dve nemški vojni ladji potopljene.

Wolffova pisarna poroča: Dne 17. t. m. popoldne je sovračni podmorski čoln v Izobodnjem morju napadel in potopil nemško krišarko „Bremen“ in torpedni čoln, ki je spremjal krišarko. Večina posadke se je rešila. (Krišarka „Bremen“ je bila manjši parnik. Op. ur.)

Angleški vojskovodja.

Dosedanji angleški poveljnik na zapadnem bojišču general French je bil odstavljen, baje

General Douglas Haig

zaradi njegove nezmožnosti. Za njegovega naslednika je bil imenovan generalni lajtnant Sir Douglas Haig, katerega sliko danes pričakujemo.

Izpred sodišča.

Italijanski major obsojen.

K. B. Rim, 12. decembra. Pred vojnim sodiščem v Porto Gnearo se je vrnila rasprava proti majorju Zuniniju, prejimenjemu vojaškemu kritiku turinske „Stampa“. Otočen je bil, da je Cadornovo prepoved, da se ne sme razširjati drugih, nego samo njegova, uradna poročila o vojnih dogodkih ali kritike o vojnih operacijah kralj in uporabljal s pomoko uradnega cenziranja vojaških pisem dobljena poročila izven

dr. Oetkerjevih receptih, dajajte nadalje svojim otrokom vsak dan take redilne in delikatne puddinge iz dr. Oetkerjevega pudding-prščka z mlekom in sladkorjem. Recepti za vojne močne jedi in pekarije zastonj po dr. A. Oetkerju, Baden pri Dunaju, fabrika redilnih sredstev.

Proti pečenju pogač

se je v zadnjem času mnogo nastopal. Po strokovnjaškem naziranju je pa ravno sedaj, ko je za glavo prebivalstva

uradno. Oboženec je govoril nepovoljno o italijanskem vojnem vodstvu in je konstatiral, da je avstro-ogrski odpor italijansko pričakovanje daleč prekosil in da je avstro-ogrsko armadno vodstvo svoj namen popolnoma doseglo. Dalje, da so italijanske izgube velikanske, da je italijanska artillerija malo vredna. Čudoma je teoretik in vojni minister alamnjak in da tudi vi soki italijanski oficirji si ne žele nič drugega nego skorajšen mir. Major Zunini je obsojen na dva in pol leta zapora in v denarno globo.

Občevanje z ruskimi vjetniki.

Celovec, decembra. Tukajajo c. k. okrajno glavarstvo je obosodo deklo Ano Poličnik iz Blatograda, ker je imela ljubavno rasmerje z nekim russkim vjetnikom. To je prvo kaznavanje zaradi prepovedanega občevanja z russkimi vjetniki.

Odbita ničnostna pritožba.

Dunaj, decembra. Meseca oktobra smo počeli o sodni obravnavi, ki se je takrat vršila pred okrajnim sodiščem v Serajevi proti velenovemu in podpredsedniku najvišjega cerkevnega sveta Gligorije Jeftanoviču zaradi motenja javnega miru (nasli je pri njemu veli košarški grb, za katerega pomen pred sodnijo seveda ni hotel nicensar vedeti) in proti njegovemu sinu Dušanu kot sokriva. Takrat je bil obožen na eno leto, sin pa na 6 mesecov težke ječe ter na izgubo raznih državljanških časti. Branitelj obeh oboženec dr. D. i. o. v. i. je vložil ničnostno pritožbo na najvišje sodišče. Te dni se je vršila pred najvišnjim sodiščem javna rasprava, pri kateri je bil tudi oboženec navzoč. Pritožba je bila zavrnjena in prva sodba potrjena.

Nesramni navajalec cen.

V Moravski Ostravi je izvedela policija, da dela neki gališki begunec Jožef Dym pridno kupčije, brez da bi bil nazoanil sploh kakšno obrt. Dym je hotel ravno 1000 kil rastlinske masti „Ceres“ v Galicijo odpolati. Oblast je odpoljilnik zadrla. Dym je dolgo tajil. Konečno pa je le priznal, da je v pondejih omegnjih 1000 kil „Ceres“ po K 350 za kilo kupil, v torek pa po K 650 na neko galitsko firmo prodal. Pri tej kupčiji bi bil torej tekom 24 ur 3000 krov „zaslužil“. Oblast je most zaplenila. Dyma pa zaradi navijanja cen in neopravilenega kupčevanja kazenski sodniji nasnani. Upati je, da bude posledno kaznovan.

Evo obdrženje!

v vse kot stolnici zahvalnih pien in od mnogih zdravnikov prizoriščem boleline odpravljajočim, ozivljajočim rastlinskim esencijnim fluidom z s. **„Eka-Fluid“**

odpravljajoči Vase boleznine, 12 ekstenčnih frankov (6 krov od lekarstva E. V. Feller, Stolaca, Eka tr. # 245 (Hrvatsko). Vzame se to sredstvo zlasti pri revmatičnih boleznih in onih valed prehlajenja, kajti ono

dobro stor.

Hlevni gnoj in gnojnica.

Nemška poljedelska družba, Berlin, piše: Vsele vojne je prekinjen dovoz vseh inozemskih eurovin za industrijo in poljedelstvo; vse tuzemske nadomestne snovi se morajo torej varčno porabljati. Zatorej si je tudi prizadevali, da se najkrivnejše pripravlja in uporablja gnoj,

zlasti njegov najvažnejši del, to je dutik. Kdor še sedaj gnoj svojega gospodarstva slabo pripravlja in napačno uporablja, posebno kdor pusti gnojnico odtekat, ta greši na svojem lastnem premoženju in obenem tudi na prehranjevanju ljudstva; ta dela za naše sovražnike.

En vos skladanega gnoja po dvanaest metarskih stotov vsebuje šest kilogramov dutika, en sod gnojnico po deset hektolitrov vsebuje približno dva kilograma dutika, en hektoliter čiste, neiskanice goveje scalnice približno en do en in pol kilograma dutika.

1. Skrbite za neprepnata, zadost velika, ako mogoče z strebo pokrita gnojiča in jame za gnojnico! Gnojnica ne sme na noben način odtekat v jarke, ribnike in vaške ulice.

2. Potrosite hlevne struge za stojščem stivali s štinco steljo, z žganjem itd., tudi v stojščih samih ali samo v zadnjem delu stojšča ali splošno za podlogo nasteljne slame, posebno, če je to primerno zaradi nezadostnih jam za gnojnico ali nezadostnih salog slame. Štinca stelja more gnojnico mnogo bolje posmatri kako sama narezana slama in drži poleg tega, posebno če je primerno kisla, ishlapevajoč dutik gnojnice v sebi.

3. Rasgrnite gnoj, potem ko ga istrebitate iz hleva, skrbno na gnojiču, držite ga trdo in vlažnega, ako potreben poženete živilo na njega. Površina gnojiča bi morala biti kolikor mogoče tako ravna kakor vsaki ribnik. Kjer je mogoče, shrnrite in porabljajte štinco steljno gnoj ločeno od hlevnega gnoja, on ima kratke nitи in včinkuje v prvem letu bolje kakor slamlat gnoj.

4. Da se vzdrži črna zemljo tvoreča sestavina hlevnega gnoja, potrosite, ako je malo kalija na njivah, na gnojiču kalijeve soli, predno nanosite na isto nov gnoj, približno pol kilograma 40 odstotne kalijeve soli ali en kilogram kajuta za glavo velike živine, da se gnoj ne strdi premočno in prebitro in da daje za polje kolikor mogoče velike množine. Kadar se vklada hlevni gnoj, se zelo priporoča, da se na vasko plasti načeli črna zemlja, močvirna zemlja in štinco stelja. To zboljša hlevni gnoj. Ako preostane kaj hlevnega gnoja, tedaj ga izvoste na polje ter ga pustite tam na kupih, katere je treba z zemljijo pokriti, da ne pride srak bliči.

5. Nabirajte pridno gnojnico, ker donata ta največ dragocenega dutika. Skrbite za to, da bodo jame za gnojnico dobro cementirane in da ne bo pritekala v nje voda in da ne pride sraven premnoga sraka, napravite na njo lesene pokrove, ki se dobro zaprejo. Proti sraku zapre najboljje usolino olje in ishlapevajoč amonijak drži najbolje pridatek ogledene kislino ali končno tudi gipss ali železne galice. Preostala gnojnica in človeška scalnica se dajo napojiti s štinco steljo in v večjih, proti sraku zaprtih kupih na zemljiji ali v jamah shraniti tako dolgo, da se podorje.

6. Kjer je mogoče, ložite živalsko scalnico in živalsko blisto že v hlevu. Na ta način se more dobiti zelo močno gnojnico, ki vsebuje v litru šest do osem gramov dutika, medtem ko kaže ostala gnojnica k večjemu en do dva gram.

7. Skrbite za to, da se hlevni gnoj in gnojnica vedno neposredno potem, ko se izvori, podorje v lahkji zemljji globlje kakor v bolji zemljji, nikakor pa ne sme ležati na vrhu. Tudi zelo močni gnoj velikih in dobro urejenih hlevov donaša najvišjo rento, ako se kakor mogoče hitro spravi pod zemljijo. Ako se iz gospodarskih ozirov ne more hitro pedorati, tedaj vajaj se puščajte gnoja v kupih dalje časa na polje ležati, ampak ga rasgrnite takoj enakoverno, ravno tako, kakor se lahko gnojnica, ki se porablja kot vrhnji gnoj za zimo, najbolje pokrije, ako se posledje z brano. Izvažajte gnojnico, ako se ne da podvleči z brano, kolikor mogoče samo pri vlažnem vremenu, ne pa pri solnčni svetlobi in pri suhem vetru na polje ali na travnike; ravno tako dobro pregledan gnoj, ker sicer pri nakidanju, izvažanju, iskidanju in trosenju nastanejo velike izgube na hlapnem amonijakovem dutiku. Zatorej pravi kmečko pravilo: „Gnoj naj pride takoj iz voza pod plug.“

8. Upoštevajte pri gnojenju z gnojnico v prvi vrsti nujne za žito; hlevni gnoj daje oko pavinam, vendar ne prinaša prevečne množine teh gnojil na enoto površine, ker dobr

poiskusi so pokazali, da se je z manjšimi množinami, torej na primer s 50 meterskimi stoti gnoja za 25 arov, dosegel isti učinek kot z večjimi množinami. Ako se računi na 1000 litrov gnojnico približno dva kilograma dutika, tedaj se bo moglo s 5000 litri nadomestiti en meterski stot in solitra. Rabite pri polivanju gnojnico prav narejene sode in orodje za razdeljevanje gnojnico. Gnojnico poljite samo en teden pred setvijo, sicer vleze v zemljo, slasti na labki semjli. Ne polivajte gnojnico na zmrzla tla; tla naj bodo odprtia in posušena.

9. Pasite na odpadni gnoj, kurji gnoj, zmesni gnoj in zeleni gnoj, zlasti s soradella in lapine.

10. Uporabljajte apno in obdelujte dobro zemljo. Ako se primerao gnoji in z apnom potrosi, da je, ako se njive pravčasno prekopljejo, povlečajo in oplejejo, labko tem pridobi dušek do gotove meje precej nadomestila.

Nov kitajski cesar.

Dosedanjem predsedniku Y u n ā i k a j povišal se je sam za kitajskega cesarja. Prinašamo njegovo sliko.

Gospodarske.

O semenih zelenjave: uporaba vseh ostankov.

Pri sedanjih razmerah je popolnoma izključeno, da bi imeli za prihodnji nasad zelenjave ravno take množine semen na zasploj, kakor smo jih imeli letos. Mir moramo pa v bodoči spomladi nasad zelenjave posred iskoristiti v dosedanjih, ako mogoče v občasnici meri da se preskrbi prebivalstvo s potrebnimi množinami zelenjave. Na vsak nasad pa nam morajo zadostovati množine semen, kar jih je ali kar se jih more dobiti. To se le lahko zgodi, ako se neha s poprij splošno občajnim — če tudi nevede zakrijevšem zavajšanjem semenskega blaga. Posebno letos so mnogi zadevnik v nasadu zelenjave sejali semena prenagosto in se je sled tega izgubilo mnogo dragocenega semenskega blaga. S tem se pa ni dosegel zatezeni vseh, ker se, kakor znano, pri gosti setvi donos vrtnih gred znatno zmira. Teh napak v bodoči spomladi ne smemo zoget dati. Razen tega moramo pa tudi kolikor mogoče porabiti za seter ostale zaloge vrtnih semen, kolikor so zadostno kaljive. Te ostale zaloge bi bilo treba sedaj po simi poiskati in jih preiskati z osirom na njihovo kaljivost. To se more zgoditi: na ta način, da se poseže za poskus nekoliko semena v cvetličnem loscu, in se ga postavi v gorko sobo in skrbni za enakoverno vlažnost. Ako semena po poteku dveh tednov še ne pošenjejo kali, teda je semen skor v vseh slučajih nima dovolj kalilne moći, da bi se moglo z vsehom porabiti za semen. Pri tej prilikki bodo omenjeno, da začnejo semena korenja, peste, zelenine in pa radinje poganjati se le po treh tednih in se mora zadržati, tega pri teh imenovanih semenih en teden daleč kar. Navadno se poskuša semeni tudi na sledeč način: v plitvem krošniku se položijo tri male palidice, na katere se poloti okroglo kos pŕnika, na tega se potrosi nekoliko semena in ga pokrije z smodčasim pŕnikom. Krošnik se mora postaviti v zakurjeno sobo. Pri tem

ni mnogo stoti kakov s 1000 ljudi, etiti en ju gnojajoce a pred a labki tia; tia i gnoj, sella in dobro om po preko pridobi

je skrbeti za to, da je papir enakomerno moker. Da se zbirani prebitro izbljasuje vlažnosti, se naj da na krovnik primerjavo velik kos lepenke ali dečica. Češ dva do tri tedne bodo sačela vse kali smodna semena poganjati kabi. Tako preskušena semena se lahko spremadi brez pomakeva porabijo za setev, tudi, že bi bila te nekaj let starja, med tem, ko se morajo kali nezmožna lahko kot neporabne. Tudi semena, ki slabog poganjajo, se lahko porabijo za setev, vendar se jih pa mora poslati gostejše kakor navadno, da ne ostanejo na gredah prevečne prasnine.

Gnojenje nadihnih dreven v pozni jeseni in po zimi.

Med najvajejšnega dela v negovanju drevesa spada občinkanje in izredenje starejših drevesnih vrhov, kar terjet je treba z drevesno lago istagli vse suhe, bolane in prestoje veje in mladike neporoseno pri njivnem gajetku. Izredenje prgonih drevesnih vrhov je na drevo veliko vrednosti in odločilno ga pomenu za dobrosošenje in delo stojtevje. To delo nam pa da ravnata tudi se pri sedanjih razmerah posebno snaten dobitek, da s tem pomestimo svoje zaloge drva, ki so sedaj tako draga in jih je tako težko dobiti. Po osredenju in izredenju starejših nadihnih dreves je močno vredno, da se pognoji vsa v rastih in poganjajuca začeta drevesa. Tudi tako drevesa so hvaljena sa vsako gnojenje, ki so lesos močno prinesla. Pri mlajših drevesih je treba nasteti se zrabijsano semilo okrog drevesa v pozni jeseni in po zimi gnojnicu in lesos pepel, pri starejših drevesih se iskupuje pod istimi pri odprtih semili s motiko nekočne lukej, katere se napolni s gnojnico in nekoliko pepela. Ako se isprazne gnojnica neporosno na travino brzo, dobri ista najvetji del gnojil, med tem ko ostanejo drevesne korenine prase. Zato je bi se moral skuditi pri vsakem drevesem gnojenju spraviti redilne novi pod travino brzo. Sedaj po zimi se lahko prava hlevna gnojnica v izredenem stanju.

Otoš Brudera,

strokovni učitelj in vodja polovredovalnega mesta za nadih seštejanje in krompirja pri c. kr. namestniku.

(Boledine hot vremenski pravok) niso redite. Posamezno množično ljudi, ki nastaneno naprej vedo, da je li bode v per urah detektov. Približajo se spremembne vremenske časadi se v boleznih udor, trganju ali boljenju, in vsekih na tem trpedi bi bil govor vesel, aki so bi smazeli to prevočilo lastnost upitki. To je tudi prav lahko mogoče. Nasrajano bolesta mesta s Fellerjevo blagodejno raziskovalno osmislil Sudom s s. "Ela-fluid" in boleznim napadi bodo kmalu poravnali. Mnoge adrenalinov priporoda "Ela-fluid" in tako bolesti odpravljajoči mesto in do danes pod na vobenega drugovega sredstva obdržanje, ki bi bilo edinstvo in ne začasno priljubljeno. "Ela-fluid" se hot boleznim odpravljajoči obdržanje tudi ne more nadomestiti. Pri temu je med vsemi takimi sredstvi tudi najboljši, imju 19 steklenic stane franko samo 6 krov. Zaradi se edino pristoje pri lakenham E. V. Feller, Huklina, Ela-ter St. Galli (Hrvatsko). Edinstvo priljubljeno domačo sredstvo je Fellerjevo mleko odvajajo Rihoberber-kroglice s s. "Ela-kroglice", od katerih stane 6 štakije same 6 K 40 h franko, ter Fellerjevo mlečni migrantični črnički s s. "Ela" v kartonu 1 krov. Fellerjev turizemski faktor s s. "Ela" v kartonu 1 s 3 krovovi površči hitro ispolnjuje kurjki eden. (c)

Razno.

Srečno in veselo

božične praznike

zeleni cenjenim prijateljem in odjemalcem

uredništvo in uprava "Štajerska".

Cenjeni narodniki. Leto se približuje svojemu koncu in usojamo si cenjene narodnike vabiti na zopetno narodenje "Štajerska". V preteklem letu, kakov so preje je naš list dočakal, da je najboljši zagovornik ljudskih pravic, pa tudi najsvetjejši gospod austrijskega mišljenja. Ni čuda, da si je "Štajerc" i sedaj v vojni pridobil novih prijateljev in odjemalcev. Pa ne samo doma, tudi v vseh vojaških bolničnah ga četejo s navdušenjem in veseljem. Prepričani smo tedaj, da bode imelo tudi letošnjo vabilo za narodenje mnogo uspeha. Prosimo v prvi vrsti stare naše narodnike, da naj nam čimprej vpolijo narodnino, ki jo je pri vsakem listu naprej plačati. Prosimo pa tudi vse prijatelje, da nam naj s neuromno agitacijo pridobivajo veden novih somišljenikov in odjemalcev. "Štajerc" ostal bode veden zvest svojemu na-prednemu, Štajersko - koroškemu, austrijskemu mišljenju!

Pozor špoharji! Občinski svet ptujski je sklenil, da se vrši špoharski sejmi v Ptuju zoper vsaki petek. Opozorjam špoharje nato in uporno, da se bodoju živahnno nedeleževali teh sejmov.

Vezniki, ki bi vosili drva, naj se čimpreje oglišajo pri okrajnjem sastopu v Ptuju.

Neposredni davki. Pišejo nam: Tekom 1. četrletja 1916 postanejo neposredni davki na Štajerskem dotedlik osiroma plačni v naslednjih obrokih: I. Zemljščki, hišno-zrazeni in hišno-najemniški davek ter 5 odstotni davek od najemnin obih poslopij, ki so prosta hišno-najemniške davke in sicer: 1. mesečni obrok dne 31. januarja 1916, 2. mesečni obrok dne 28. februarja 1916, 3. mesečni obrok dne 31. marca 1916. II. Občna pridobina in pridobina podjetja, podvrženih javnemu dajanju računov: 1. četrletni obrok dne 1. januarja 1916. Ako se navedeni davki osiroma pripadne dejelne doklade ne vplačajo najkasneje 14 dni po preteku sgoraj omenjenih plačilnih rokov, tedaj morajo se plačati tudi samudne obresti in sicer ne samo od državnih davkov, ampak v smislu postave s dne 15. januarja 1904 I. del. zak. št. 17 tudi od dejelnih doklad, če skupna letna dolžnost na dotednem davku preseže snešek 100 K; samudne obresti znatejo od vseh 100 K dotedne dolžnosti in za vsak samuden dan 1/3 v in se morajo izračunati ter z davki vred plačati od dne, ki sledi zgori naštetim rokom do včetega dne vplačila zapadle dolžnosti. Ako se devčna dolžnost ne vplača v 4 tednih po preteku plačilnega roka, istira se ista s pripadlimi dokladami in s dotedlimi samudnimi obresti vred pot ... "pisane prislilne postopanja.

Sloha nam predstavlja Dunajski listi nam poročajo, da se vrne na kompetentnih mestih posvetovanja glede promembne predpisov za mletje žita. Dalje pravijo, da bo po novem letu korusko še zmota in da je neizogibno primedavati drugi moki tudi koruzno. Listi sodijo, da se bo povprek primedaval 50 odstotkov koruzne moko. Tudi se uvažuje, da naj velja še dalje sedanja dolžba, da se same na dan za osebo porabititi 280 gramov kraha ali 200 gramov moke, ali naj se ta množina kruba in moke za celo zmajna. — "Zeit" poroča, da bodo najbrži uvedene obligatorische krušne karte na celo monarhijo. Dozdaj so uvedene krušne karte le v večih krajih. Tudi razmiltljajoči merodajni krogli o tem, ali bi ne kazalo deliti karte ter uvesti posebne nakaznice za krah in posebno za moko. Čakajo nas torej same prijetne stvari!

Rumunska moka v Linzu. Dunajski listi poročajo: Mestna občina si je prikrbela vedno množino rumunske pšenične moke in sdroba (grise) ter jo prodaja brez krušnih kart po 1 K 20 vin. za kilogram. Domätska moka se prodaja svedoma na krušne karte in po na-vadnih cenah.

Vlomlji. Na Štajersko-hrvatski meji se je v zadnjem času sgodilo jako veliko vlomov. Oročniki so 4 dni lovili vlomilce in so jih končno tudi vjeli ter sodnini oddali.

Od mrtvih vratil. Poročajo je Strana na Koroškem: Koncem aprila je dobil takojšnji posestnik Jozef Kavaliček s severno-vzhodnega bojšča sošalno pismo z obvestilom, da je tam dne 9. aprila njegov sin Franc dobil stril v glavo in da je vselej tege des pa dan umrl. Podpisani je bil takratni poveljnik 9 kompanije 7. regimenta Friderik Aschely. Če poldragi mošec dobil je oče drago pismo. Jako se razveseli, ko vidi, da mu ga je pisal sam njegov mod mrtve steti sin in neka bolnišnica na Ogrskem. Sin je pisal, da je bil hudo ranjen, zdaj pa je še nekoliko okrevl in da upa v kratek priti domu. Meseca junija se je v resinci vrnil z globoko luknjo v delu in s kroglio v glavi. Ko je bil v boju sestrel, šteli so ga celo njegovi sobojerniki med mrtve. Šele ko bi imel biti pokopan s drugimi padlimi tovarši, se je opazilo, da je še živ. Mladi mošek, ki je oslepl na enem očesu, vzbuja izredno zanimanje pri zdravnikih, ki trde, da mu bo oko čez nekaj časa izpadlo in da bo potem rešen kroganje, ki zdaj še zbrada na njegove močane.

Rap. Pri Š. Pavlu na Koroškem so trije neznanici motje napadli posestnika Kleinbacherja in mu vzeli denarnico, v kateri je bilo 580 kron, potem iz žepa 20 kron, pa še živila in skunko.

Nakup bakrenih predmetov od patrijetične vojne nabiralnicu kovin. Uradno se objavlja, da

je patrijetična vojna nabiralnica kovin pripravljena kapiti bakrene predmete vsake vrste (slasti tudi cerkvene pavke, bakrene kapole, bakrene strebe), da pa samore plădavati za kilogram čistega bakra le rekvizijsko ceno 2 K 35 vin., osiroma 2 K 55 vin. Prodajalci naj svojo pismeno ponudbo s natanko osnažbo predmeta po številu in točni nazavost na c. in kr. vojno ministerstvo oddelk 7. patrijetična vojna nabiralnica kovin in naj predmete vpolijo naravnost na skladide patrijetične nabiralnice kovin na Danaju V., Margareten-gürtel 3. Tam se bo doganal teža čistega bakra in po tem se bo na to odpadla cena nakazala od patrijetične vojne nabiralnice kovin.

Bilžne pošiljatve vojakom. Glasom odloka trgovinskega ministerstva se o božičnem času do 31. decembra bres sadržaka sprejemajo za vojno potrošenje zavitki z jestvirinami, ki se takoj ne pokvarijo, kakor n. p. čokolada, suho pecivo, krub in posušenega sadja, konserve in podobno.

Semljinski most popravljen. Iz Bedimpešte javljajo: Most des Savo v Semlinu, ki so ga razstrelili Srbi ob izbruhu vojne, je soper popravljen. Kmalu bodo po njem vozili vlski v Belgrad.

V Albaniji se nahaja glasom poročila angleškega lista "Daily Telegraph" okrog 100 000 srbskih beguncov, večinoma žena in otrok. Med njimi vladu nepopisana beda. Vesoposad primanjkuje živeša. Ljudje umirajo po cestah, ker nimajo ničesar za prehranjevanje. Angleški naj pomislijo, da so sami krivi teh žalostnih dogodkov, kajti oni so nabujski, srbski narod v to ne-ačeno vojno.

Strški za angleške armade. Angleški finančni krogli trde, da bodo snatali, kadar bo Anglija postavila 4 milijone čet, dnevni stroški Anglike za vojno 130 do 140 milijonov mark. — "Central News" poročajo, da bo Anglija meseca februarja razpoložila dve novi posojili v sneški 12 in 7 milijard mark.

Tatinska družba. Policija v Bedimpešti je arretirala strojogradje Gabrijela Bauer, Emerika Lazar, Antona Kaltenecker, Jožeta Boškoviča, Józefa Tamáša in Simona Karoly, ki so v družbi z nekim Ivanom Klimentom v zadnjih letih pokradli vse polno žolesniških posiljev.

Mobilizacija avstrijskih žens. Ženske organizacije, od katerih vojno ministerstvo pričakuje predlogov o porabi žensk v zaledju, so imelo zadajo dne na Danaju vod posvetovanje. Predvsem skušajo dobiti temelj, na katerem naj bi sionele takovšana ženska mobilizacija. Do sedaj se je raspravljalo o varstvu mater, mladine in otrok, o šolanju žensk, dočolila se je tudi približno njihova zmajna sredstva za delo, govorilo se je tudi o posvetovalnicah, starosti, sestanku in prilikah za žensko delo. Vse organizacije so izvolile čaj odbor, ki vodi nadaljnja posvetovanja. Vojnemu ministru se bo na ta način stavilo enotno in sločne predloge vsega avstrijskega žensstva.

Vojne znamke so prinesle dosegli glasom iz-kazov trgovinskega ministerstva vzdovskemu in sročniškemu skladu celokupne oborožene silo soper 400.000 krov. Skupno je dosegli spremenjeni fond od izkupička vojnih znamk en milijon krov.

Sejajtan in konopija! Štajersko namestništvo rasčlena: Ker je vselej vojne odrosana naša država od dovoljne bombaževine in inosmetva, slasti iz Amerike, je nastala nujna potreba, da se po možnosti nadomestiti bombaževina s snovi, ki jih je možno pridelovati v lastni domovini. Te snovi so v prvi vrsti lan in konopija. Da se v prihodnjem letu sestiga po možnosti posejanje polja z lanom in konopijami, je vojno ministerstvo odredilo, da se bo v to svrhu oddajalo službe prosto moštvo, invalidi, vojni vjetuči ter vojaški delavci oddelki na pomoč poljedelcem, ki bodo sejali lan in konopijo. Tozadovna obrestila so že prejeli razne poljedelske zadruge.

Sestra srbskega kralja umrla. V Birkfeldu na Štajerskem je umrla des. 7. t. m. odretnikova "dova gospa" Prešeren, sestra srbskega kralja Petra. Račno pred enim letom je njen mož umrl.

Avstrijski vojni izdatki v letu 1914. V zadnjih petih mesecih, to je od 25. julija do 31.

decembra 1914 snažajo vojni izdatki avstro-ograke monarhije, kakor je razvidno iz poročila kontrolovene komisije za državne dolgove, 6 milijard in 700 milijonov krov. Avstrija mora plačati približno dve tretjini vojnih izdatkov. Ograka pa samo eno tretjino. Vojni izdatki drugih dežel so še vedno. Anglija je u. pr. izdala do dne 1. novembra 1915 že 31 in pol milijarde, Francija do dne 31. oktobra 1915 21 milijard frankov.

Vpklic letnikov 1871, 1870, 1867 do 1865. Kakor izve c. k. tel. in kor. urad, se bode tudi objavilo targlje, po katerem se bode pri izbiranju za službo z orotjem smozne spoznane avstrijske črnovojniške uslužbence rojstnih letnikov 1871 in 1870 za dan 17. januarja 1916, one letnikov 1865, 1866 in 1867 za dne 21. januarja 1916 k službi vpklicalo in bodejo morali torej na omenjenih dnevih priti k v njih črnovojniškem legitimacijskem listu osnačenim c. in kr. nadomestnim okrajnim povojništvo, os. c. kr. deželno-brambenim (deželno strelskim) nadomestnim okrajnim povojništvo. Da se (za 17. januarja 1916) odredi vpklic najmlajših rojstnih letnikov družega posiva — v zvezci s vpklicom z dne 15. decembra 1915 rojstnih letnikov 1874, 1873 in 1872 — na dragi strani pa (za 21. januarja 1916) vpklic treh najstarejših letnikov (1867—1865) družega posiva se razume iz stremljenja vojaške uprave, da porabi najstarejše letnike do preklica v domačih krajih in etapnih prostorih, medtem ko se bode pač najmlajše letnike družega posiva brakone kot nadomestilo za fronto porabilo. V dosegu prvega nemena je potrebno, da se nadomesti vse še v domačih krajih nahajače se mlajše za frontno službo sposobne elemente s črnovojniškimi obvezanci starejših letnikov, da se jih samore potez namesto zadnjih na fronto prestaviti; ispeljava te akcije bodo neveda dalje čase rabil in je torej potrebno, da se črnovojniške letnike 1865, 1866, 1867 še zdaj vpklicijo. Z osirom na gospodarsko važnost, ki jo imajo ravno ti letniki, se je pa glede oprščenja (Enthebung) za te letnike mnogo dalje šlo nego za mlajše. Pod orotje priti morsko vpklicani v splošnem omenjenega dne do 11. ure dopoldne. Malo prekoračenje te ure je le tedaj dopustno, ako je v temeljeno s prometnimi razmerami. Ostali pogoji vpočlica razvidni bodo iz vpklicnih rasglasov.

V Radgoni se je med vojaštvom pojavilo štiri sladčajev črnih koz.

Pasja steklost. V Slov. Bistrici je neki steklosti sumljivi pes enega obrtnika ter dva očence ugrinili. Ugrisnjene osebe se je prepeljalo v Pasturjev zavod na Dunaj, pes in mnogo drugih pesov in mačk pa se je pokončalo.

Svetna nešteta. V Unterbäckendorfu na Korotkem prička je Julija Laubart v veliki stroj, ki jo je tako težko ranil, da je še isti dan umrl.

Talka nezgoda. V fabriki za magnetit uslužbeni montor Viktor Lehner v Radensheimu padel je pri dela in lojtne in si je težko mogeno pretresi.

Omojen železniški promet ob Božetu. Z osrom na izvanredne okoliščine bo letos železniški promet ob Božetu za zasebni promet skrajno omejen. — Rdi tega se občinstvo priporoča, da potuje po železnicu le v skrajno nujnih slučajih.

Zasega usnja in podplatov preklicana. Kako izvemo iz verodostojnega virja, je politična oblast sporazumno z vojaško upravo zasego usnja in podplatov preklicala.

Brzovjrne denarne nakaznice vojnim vjetnikom v Rusiji in Italiji dovoljene. Od dne 15. decembra t. l. nadalje sprejema poizvedovalnica za vojne vjetnike, oddelek E, Dunsj, I,

Grabn 17, brzovjne nakaznice za naše vjetnike v ruskem in italijanskem vjetništvu.

Prepoved izvažanja živil po pošti iz Ograka. Ograka vlada je prepovedala v poštnih zavojih izvažati iz Ograke pšenično, rženo, ječmenovo, korosno ter riževo moko, nadalje špeh, mast, lej in avnijsko meso.

Zupani in občinski svetovalci zopet opreščeni. Glasom poročil časopisov se baje okrajna glavarstva občinam nasušnili, da županom in drugim občinskim funkcionerjem, ki so bili pri prejšnjih prebiranjih oproščeni, tudi sedaj ni treba iti k naknadnemu prebiranju.

V Mariboru se vrsti naknadno prebiranje črno-vojniških zavesancev letnikov 1865 do 1897, pristojnih v Maribor in tulji tajib, dne 28. decembra 1915 ob 9. uri dopoldne v mariborskem „Narodnem domu“.

Novi olajšave za obrtnike. Uradno se razglaša: Valed vojnih razmer je nujno potrebno omiliti razne dolobce na obrtnem polju. Cesarska načrta dne 7. decembra prinaša izredne dolobce glede nastopa in nadaljevanja obrtov. Osobam obrtnega stanu, ki stoje sedaj v vojni službi, se bo ta čas včetel pri nastopu obrti in pri preložah za obrtne spreglede. Isto ugledno bodo imeli tudi osebe, katere so služile po zakonu o vojnih dajatvah ali s prostoroljno opravljale vojna dela ali službo. Še večje ugodnosti pa bodo imeli vojni poškodovanici. Čas v invalidih solah se jim bo štel kot zaposlenost v obrti, olajšal se jim bo nastop, kakor tudi prestop iz enega v drugi obrt. Oslepeli invalidi ne bodo potrebovali isprivedi neprisobljenosti za pleterato in izločevanje krtat. Cesarska načrta ima tudi več olajšav za žene in otroke padlih obrtnikov glede nadaljevanja obrti. Pod gotovimi pogoji bodo celo starisci padlega mogli nadaljevati obrti.

Ponarejanje in pokvarjanje živil. Pravosodno ministerstvo je na prošnjo poveljstva južnozapadne fronte izdalo na vse civilna kasenska snidača v področju poveljstva južnozapadne fronte odlok, v katerem se ukazuje sodiščem, da izročijo vse pravomočne obsegde zaradi ponarejanja in pokvarjanja živil najblizujočemu vojaškemu ali etapnemu postajemu poveljstvu in sicer tudi tedaj, ko se niso obravnavali, le kot prestopki zakona o civilih, acpak kot goljufije in ravno tako vse pravomočne obsegde zaradi izdelovanja in razpečavanja zdravju škodljivih živil. Na podlagi tega odloka je odredilo c. in k. poveljstvo južnozapadne fronte, da morajo vojaške oblasti natanko sledovati obsegde, ki so jih dala na znanje civilna kasenska snidača. Vojaška poveljstva morajo osebam, v katerih gospodarsku ali obrato se se izvršila omenjena kasenska dejanja, takoj odtegniti vojne vjetnike, ki so jim bili morda odkašani kot delavke moči. Vojaške dobave se obsegnjim osebam ne smejte ved izročevati. Tudi ni dovoljeno vojaškim kreditem in zavodom kupovati pri takih osebah. Vojaške osebe iz takih gospodarstev, ki so bile oprščene iz rodbinskih osirov, se takoj zopet vpklicajo.

* * *

Letni in živinski sejem na Štajerskem.

Sejni bres zvezde so letni in karnevalski sejni; sejni, namenjeni s avredico (*) so Štajerski sejni, sejni s dremo avredico (**) pomenijo letne in Štajerske sejne.

Dne 27. decembra v Obdachu**; v Lasingsu, okraj Rottenmann; v Kirchbachu**; v Lipnicu.

Dne 28. decembra v Knittelfeldu (mesto); pri St. Ožbaldu, okr. Oberzeiring; v Spilfeldu*, okr. Lipnica; v Ormožu (štajerski sejem); v Feldbachu**.

Dne 29. decembra v Imenem (štajerski sejem).

Dne 30. decembra na Brežu pri Ptaju (štajerski sejem).

Dne 31. decembra v Rogatcu (štajerski sejem).

Dne 2. januarja pri St. Jurju ob Juž. ř. okr. Celje.

Dne 3. januarja v Ormožu*.

Dne 4. januarja v Radgoni*; v Ormožu, (sejem s štajersko); v Celju.

Dne 5. januarja v Konjicah; na Brežu pri Ptaju (štajerski sejem); v Lučnah (sejem s drobnico), okr. Arvež.

Dne 7. januarja v Rogatcu (štajerski sejem).

Dne 8. januarja v Brežicah (štajerski sejem).

Dne 10. januarja v Groß Kleinu (sejem s klavno živino), okraj Lipnica; v Šmarju pri Jelšah.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Avtrijsko uradno poročilo se sede.

K-B. Dunaj, 22. decembra. Uradno se danes razglaša:

Rusko bojišče. Deloma artiljerijski boji in prase.

Italijansko bojišče. Delovanje italijanske artiljerije proti tirolski južni fronti traja naprej. Tudi na ostalih frontah deloma posamezni topovski boji. Napad ene sovražne kompanije pri Talju ob tolminskem mostiču izjavil se je v našem ognju.

Južno-vzhodno bojišče. Pri Lipku se je zopet 89 od Srbov zakepanih topov zaplenila. To število se bodo morda še znatno zvišalo.

Namestnik generalštavnega šefu: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo se sede.

K-B. Berlin, 22 decembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Francoski se napadli popoldne naše postojanke na „Hartmannswillerkopf“ in „Hirssteine“ severno od Wattweilerja s porabo zmatnih sil. Posredilo se jim je visocino „Hartmannswillerkopf“, ki je bila glasom uradnih francoskih poročil že od konca aprila v francoski lasti ter kos jarka ob „Hohenfeste“ vzeti. Del izgubljene postojanke je bil danes dopoldne že nazaj pridobljen. Neki napad pri Metzeralu se je pred našimi postojankami izjavil.

Vzhodno in balkansko bojišče. Polodaj nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Turško uradno poročilo.

K-B. Konstantinopol, 21. decembra (Ag. Tel. Milli.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Dardanska fronta. Ari Burnu in Anaforta: Sprejetje zapisknika vojnega materiala vsake vrste in vojaških potrebitosti, ki jih sovražnik ni mogel soboj vstati, še ni končano. Med v oddelku od Ari Burna napravljenim plenom nahaja se: 2 teški kanoni, 1 poljska kanona od Schneider Creusota, velika množina pušk in streliva, slasti streliva za puške in strojne puške, veliko število mči, maničijskih vozov, kotorjev, polnih živiljenjskih sredstev, telefonskih aparatov, ženjskega materiala. Sovražni letalci obstreljivali so večer do večera ljudi rasne postojanke in taborišča sovražnika, da bi tam zapuščeni plenuncili, kar se jim pa ni posredilo.

K-B. Konstantinopol, 21. decembra. Od ranega jutra je vso mesto v прославo turške zmage ob dardanski fronti in popolnemu izpraznjenju Anaforte ter Ari Burna od strani sovražnika, bogato z zastavami okrašeno.

Stole (Zimmersessel)

SLAWITSCH & HELLER
trgovina v Ptaju.

Zadnja številka „Štajerca“

v tem letu 1915 prihaja danes v roke naših prijateljev.

V prihodnjem letu stal bodo naš list isto tako na stališču našega naprednega, avstrijskega ljudskega mišljenja. V prav nobenem oziru se nismo in se ne bomo nikdar spremenili. Kajti mi hočemo, da ostane

tudi v bodoče zvesti zagovornik ljudskih pravic.

Obratamo se tedaj na vse ceneje naročnike, somišljence in prijatelje, da naj nam i oni v novem, kakor upamo v vsakem oziru, srečnejšem letu

zvesti ostanejo

ter da naj z vsemi močmi na razširjanju lista in njegovih načel delujejo.

- Vsakde naj bode naročnik „Štajerca“!
- Vsakde naj podpira „Štajerca“!
- Vsakde naj pridebiva novih naročnikov „Štajerca“!
- Vsakde naj zahteva po gostilnah, brivnicah, v trgovinah kakor tobak-trafficah „Štajerca“!
- Vsakde naj pošilja svojim sorodnikom na bojišču „Štajerca“!

Tako bomo razširili krog svojih prijateljev, a tam pa tudi povečali in izboljšali list!

Zivijo Štajerci!

Migrina ali glavobol zamore se lahko s porabo Fellerjevega dolko-dolcega, belčine odpravljalnega in osveževalnega rastlinskega sestavnega fluida z m. „Ela-fluid“ odpravi. Znodi se z enim delo in sence in se proti fluid potiski pesutki, kar ima izviro blagočutek kot posledica. Kdor ve in istekne, da mu stori pri glavobolu topila bolje, obreže z „Ela fluidom“ zdravilo smoteno srečno s suhim robojem. 12 steklenic priznega „Ela fluida“ polje franko za 6 kron lekarji E. V. Feller, Stubiča, Ela-try Nov. 241 (Hrvatsko).

Nove pridebitke od hile do hile dela firma Grotič s svojimi novimi so domačo pijačo, ki stanje po povzetju samo K 450 in dodostopec za npravo 100 litrov najrazličnejših vrst domače pijače. Dobijo se pri Janu Grotiču, Engel Drogerie, Brunn, N. 606, Maribor.

Vojalci ure, ure na zaporednik v jeklu, niklu, arhebu in drugo so najboljša darila za Božič in Novo leto. Priporočamo svojim cenejem čitalcem znano urko f. Maks Böhm, Dunaj IV., Margaretengasse 27/51, ki podlaja na zahtevo vaskonum ilustrirani cenik sestavljen v franku.

Mleka je malo in dostikrat se ga ne more otrokom toliko dati, kakor bi bilo to teleti. V obliki pudding-prikra, 1/4 litera mleka, 6 dkg slatkorda, zamore se mleko mediti in vendar otroškemu organizmu zatoženo redino sredstvo dovesti. Veselje je videti, kako se otroci vsake starosti na teh poddingih razveselijo.

Pri vladajučem gerkem letos dan je priporočljivo, da se ima v vsaki holi desinfekcijsko sredstvo. Opozorjam na denarni inzert Lysoform-tecnic.

Svitlerjavi, gladkodelski srednjoveški lovski pes

je 15 decembra izgubil. Čaje na imo „Hirschmann“. Odida se proti dobrni nagradi pri Schmiderer, Maribor, Kärntnerstraße štev. 28.

Kupim

manjše hišo ozirema trgovino, ali pa gostilno kjer bi tudi prička za trgo vino. Poudube se pošiljajo na prsto ležeče „7000“. Velenje, Štajersko.³⁸⁶

Majer

z 4 do 5 delavskimi močmi se tako hitro kakor mogote sprejme.

Mesečna plača 50 krov

ter njive mleko, ed 3 krav z dnevno plačo 80 vinjarje.

Nalož: Richard Ogriseg, Maribor, Langerg. 17.

Vsak vojak

želi izvedeti novice iz svete domovine. Najbolje posreduje te novice

naš „Štajerc“

ki je, je bil in ostane vedno

zvesto avstrijskega mišljenja!

Starši! Nevesti! Bratje in sorodniki vojakov!

Narodite za naše drage vojake „Štajerca“

ki se jim naravnost od upravnitve na bojišče ne kaže. Treba je le naročnino poslati in natanko uslov sporotu.

Napravite velikom veselje

in narecite jim „Štajcerca“.

Gore ur

bile so v vojnih letih 1914 in 1915 od kupcev firme Suttner na zahtevo naših junakih branilev domovine kot ljudsarna darila v vojne poslane, kajti vsakdo je hotel imeti dobro uro od Suttnerja!

Min. za zahtevane in skupino izbranjene so bile:

Stev. 600 Radijum teplna ura, sveti ponodi	K 8.40
410. Nitrol-anter Roskopf-ura	4.10
718. S elbira remontoar-ura	7.80
715. Roskopf-ura, ključ v kamnem	5.90
449. Roskopf-ura, drugi mantelj	7.20
518. Photo zavrnica ura, nikel	7.50
720. Srebrena remontoar-ura	8.70
706. Srebrena remontoar-ura, 6 rubisov	14.-
745. Srebrena remontoar-ura, dvojni mantelj	12.50
612. Nikel-Tula-ura, dvoji mantelj	9.80
712. Nikel-IKO ura, 15 rubisov	14.-
519. Photo srebrena kavalarska ura	17.50
776. Srebrena IKO ura, dvojni mantelj	35.-
1585. Srebrena Zehn-ura, dvojni mantelj	61.-
804. Srebrena današka ura, 6 rubisov	9.80
709. Srebrena današka ura, dvojni mantelj	15.-
154. Ustnati napetnik z uro	10.80
1545. Ustnati napetnik s srebrno uro	92-
89. Duble-izlata verišica	5.90
2318. Mastrena srebrena verišica	6.50
1460. Verišica iz bele kovine K 280, nikel	1.-
916. Srebrena verišica, masivna	3.30

Razposiljatev po posredstvu ali naprej pošiljati denarja.

Kar ne dopade, se izmenja. Čitajte katalog. Dobite ga zastonu in franko. Velikanska izbera ur, verišice, kindo, zapestje in srebrnega blaga, daril itd.

Lastna fabrika ur v Švici.

H. SUTTNER v LJUBLJANI št. 701
Krščanska razpoložljiva bita. Kobene filiale. Lastna precizna znamka «IKO» sveto poznana.

Parna žaga Ružička v Ptaju

kupuje vse vrste okroglega lesa. Sprejme se tam tudi en

la kislo zelje
K 36 — 100 kil proti načačilu dobavajo
Brüder Jellken, Bisenz,
Moravske. Izde se za stopnike.

Solidni zmožni komi

pridna prodajalka

sprejmeta se pri firmi J. F. Scheschafer, trgo vina z mešanim blagom, Sv. Jurij ob juž. železni.

in

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

z

Par vagonov veleprima

jedilnega olja

zlatu-rumenega
vozečega se na Dunaj, odda
Oelfabrik M. ELFER
DUNAJ
I. Krugerstrasse št. 3, Tel. 449

Pošlje se vzorec.

Mestna posredovalnica
(Wohnung- und Dienstvermittlung)

službe, učence, stanovanja in posestva
v Ptiju

vse vrste posredovanja najhitreje.
Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotov).

Krava za pleme
(Pinzgauer) z drugim teletom breja, in ena
mjava telica

črno bela barva, lepa živila pri vinogradu v
Majbergu proda **Leopold Szwitsch**, trgovec,
Ptuj.

884

• Viničar •

pridin in zaneljiv, s 3 do 4 delavskimi močmi,
se pod jako dobrimi delavskimi močmi takoj ali
čimprej sprejme.

Rihard Ogriseg, Maribor, Langerasse.

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski želizer Malaga, kapljice za okrepljanje krvi proti
slabosti in bleidičnosti (Bleichsucth) itd.; steklenica 2 K.—
Tekodina za prsa in pijuče, stekl. 120 K proti kastiju,
teki sapit itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin.—
Čaj proti gubitku à 80 vin. — Balzam za gih, ude
in žive stekl. 1 K; izvrsto mastilo, ki odstrani boledine.
— Bleiburski živinski prafek à 120 K. Prafek proti
odvajjanju krvi v živalski vodi à K 160 — Izvirni strup
za podgane, moli, klerke à K 1—. Razpoljitev
L. Herbst, apoteka Bleiburg na Korolkem.

49

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptiju.

Cen za kopanje: ob delavnikih od 12
ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12 do 1. ure noči); ob nedeljah in
praznikih od 11 do 12. ure dopoldne

1 kopelj z vredno zelenino, paro ali
„Bremensk“ z vredno K — 70

Sedajatelj in odgovorni rednik: Karl Linhart.

Zahtevajte

zastonji in franko moj glavni cenik s 4000 podobami ur, slatko in srebrnega blaga, godbenih instrumentov, usnjatega in jeklenega blaga predmetov za domačijo in točko, cenejša itd.

Prva fabrika ur HAMMS KONRAD

e. in kr. dveri literat, BRUX st. 731 (češka)

Nikel-Roskopf-ure K 8-90, 4-90, — Srebrne ure K 8-90, nikeli-budinica K 8-90; budinica z dvema zvončicama K 4—. Razpoljitev proti povetru. Brez risice! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Proti nalezljivosti!

moramo se tembolj varovati, ker se sedaj nalezljive bolezni, kakor skeratika, spički, osmunce, kolera, legar v večji meri pojavijo. Zato se naj rabi povsodi, kjer se take bolezni pokajajo, dober razkušljeno sredstvo, ki naj bi bilo v vsaki hiši na rezpoloženje. Po preizkusih je v sedanosti najboljše razkušljeno sredstvo v zavodu proti Löffler, Liebreich, Proskauer, Divates, Vas, Pfleider, V. Štum, Pertik itd.

LYSOFORM

ki je kres duha, brez strupa in po ceni ter se dobri v vsati letarni in droteriji v izvirnih steklenicah (zeleno steklo) za 90 višnjev. Uspel Lysoform je zanesljiv in gotov in se zato od vsakega zdravnika rabi za razkuševanje v bolnišnicah, postelji, za umivanje ran, oteklin, za antisceptično obvezen in za injicijo.

Lysoform-milo je fino, malahino mleko za toaleto, ki vsebuje 1 odstotek Lysoforma ter antisceptično učinkuje. To mleko ne lahko rabi tudi pri napobutljivosti kod kakor tudi za otroke in dojenčke. Ono naredi, kako mehko in profino ter naravnjak aromatičen duh. Zadostuje le en poskus in Vi boste vedno rabili le to izvenito mleko, ki je le navidezno drag, v porabi pa je tako ekonomično, ker en krogček dolega celotno zadostuje. Komad stane 1 K 20 vinarje.

„Pf. Hermann-Lysoform“ je dobro učinkujča, antisceptična usnina voda, ki slab duh iz ust takoj in gotovo prene, zobe obeli in obrani. Rabi se lahko tudi pri nahodu v grlu, pri kaši, pri katarru, na grlanje po zdravnikovih predpisih. Na čelo vodadi, zadevate samoz par kapljic. Izvirna steklenica stane samo 1 krona v 10 vinarjev ter se dobri v vsaki letarni in droteriji. Zanimivo knjigo z naslovom: „Zdravje in razkuševanje“ (Gesundheit und Diagnose) pošlje na izvabno zastonji v poštinstvo prosti: Chemiker HUMMANN, Referent der Lysoformwerke, Wien XX, Praterstrasse 4.

236

500kron

Vam plačam, ako moje **Ria-balzam** Vaša kurja česa, brada-
trebilo korenin vse, trdo keso ne odpravi
brez bolezni v 3 dneh. Cena 1 posode z garancijskim platom
vred K 1—, 3 posode K 2-50. Stotero zahvalnih in prisanih
javnih pisem.

Kromey, Kaschau (Kassa) I postni predel 12/29. Ogroko.

8 dni na poskušnjo

postižjem vsakomur na 8 dni, izmenjanju
ali denar nazaj, po povetru.

Niklasta ali jeklena ura K 4—

Vojna ura z zvezni in reločem b—

Lejnata napenjka ura 6—

Vojna ura radium 7—

Vojna ura plota 8—

Radium ura na napenjku 10—

Ura na napenjku, mala 12—

Strebrna vojna ura 13—

Zgoraj ure-budinice 18—

Z. radium svetilno cilindrično 20—

Originalna Omega ura 20—

Omega ura za napenjek 40—

Kor-kurenčna budinica 8—

Znamka Jungheinrich 4—

Badum svetlo 5—

Badum, 2 zvezca 6—

Badum, 4 zvezca 7—

Ura na pendelj, 75 cm 10—

Ura na pendelj, stoporov zvon 12—

Ura na pendelj, z godbo, 1. slagwerk 16—

3 leta jasnega pranja. Razpoljitev je predpla.

Max Böhnel, Dunaj, IV., Margaretenstr. 27/51.

Originalni fabrični cenik zastonji.

475

100 lit. domače pijače!

osvejujoče, izvrsto, vseeno lepo, zamore vseko
z malimi troški sam napraviti. V zalogu so
ananas, jabolka, grusinja, maline, makar,
krastavci, pfeferminc, pomaranča, waldeinstein,
vitamino. Vsak neuspešni izkušenec. Ta domače
pijače se pije latko poleč bladca, posmeli pa
vrsta namesto rum ali šganja. Snovi z na-
tandnim navodilom stanejo 4 K 10 h franko po povetru. Na
ta takih poroci dajem 1 porcio zastonji. Za ekonomijo, tovarne,
večja gospodarstva, delavnic, itd. neprerečljive vrednosti, ker
to delavači osveži, ne pa opijani in mu ne odvzame delovnosti.

Johann Grölich, majstora drutja, Brno II. 636 (Moravska).

Zahtevajte

v vseh trgovinah in trafikah

Štajerčeve užigalice

(„Štajerc“-Schweden.)

Mestna branilnica v Ptiju

sprejema

do preklica vsako nedeljo in
vsak praznik od 9. do 11. ure
dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.